

LA ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH

HUMORÍSTICH, ILUSTRAT Y LITERARI

DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SEMANA

10 céntims cada número per tot Espanya

Números atrassats 20 céntims

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ

Fora de Barcelona, cada trimestre, Espanya, 3 pessetas
Cuba - Puerto Rico, y Extranjer, 5

PRIMAVERAL

—Si 'ls días de bonansa van continuant així,
ben, prompte, aquesta capa s' haurá de suprimí.

CRONICA

Avuy casi podríam suprimir aquesta secció.

¿De qué hem de parlar mes que de las eleccions del diumenje? ¿Y qué van ser las eleccions del diumenje? Total res. Per aixó he comensat dihent que casi podría estalviarme 'l treball d' escriure.

Pero no... Tristas, migradas y putineras com totas las que venen efectuantse de molt temps ensá ofereixen també com totas ellas els seus punts de vista mes ó menos instructius, segons sigan els desitjos de apendre dels que vulguin fixars'hi.

En primer lloch, ab tot y haverse emitit tan pochs vots (reals é imaginaris) el total exacte de la suma no 's va coneixer oficialment fins ahir en l' escrutini general. Sembla que algunas actas no van trobar el camí al dirigirse desde sos respectius colegis á la Casa Gran ó al Govern de la Provincia ahont tenfan ordre de reconcentrarse. ¡Hi ha tants trenca-colls en aquest ditxós Barcelona!

Algú va preguntar:—¿Y las actas de Sans, que no venen?

Y un municipal va respondre:—No las esperen ustedes. El *barberillo* las está afeytant.

Donchs bé, ab aquestas y otras actas ronsagueras s' ha fet el miracle de que Barcelona envíhi á Madrid mes aviat que una representació de lo que vol, de lo que sent y de lo que pensa, un mostruari casi complet de cada una de las collas, grupos ó pandillas que aspiran á explotarla. Els que 's figuravan que aquestas clicas estavan renyidas á matar s' haurán de convéncer de que davant del tupí s' han donat l' abrás fraternal, repartintse la representació de Barcelona en Corts á tant per barba, ó siga: á diputat per colla.

Aixís tenim l' *arros* pantorrillista representat per en Puig y Saladrigas; els *sigróns* silvelíns pel marqués de Soto Hermoso; las *llentias* polaviejinas per en Sellarés; las *guixas* regional stas per en Cucarella; los *fasols* sagastíns per en Bosch y Alsina; los *rénechs* gamacistas per en Maluquer y las *vesas* republicanas per en Sol y Ortega.

No hi havia mes puestos... no hi havia mes senallas, y per consegüent no ha pogut haverhi mes mostrars de grá.

Aquestas set especies posadas ab aygua, sal y pebre roig dintre del mateix tupí electoral que ha servit per escullirlas, y deixant que prenguin uns quants bulls, donarán per resultat un ranxo, que 'l diable que se 'l menji. Lo qu' es Barcelona no 'n tastará pas. ¡Ex, quín fástich!

En las eleccions del diumenje va pendre l' alternativa un nou cacich.

Encare que las tals eleccions no hajan sigut ni una corrida real, ni tan sisquera una novillada, sino mes aviat una ridícula moixiganga, la llista dels matadors de cartell s' ha aumentat ab un nom més.

Se diu Manuel (nom predestinat de cacich barceloní.)

A mes de Manuel se diu Durán.

Y á mes de Durán, Ventosa.

Professió: mata-sanos y rassicita-Llátzers electorals.

Diumenje aquest jove aprofitat va efectuar sas primeras hassanyas. Los altres cacichs ja curtits en l' ofici, van apadrinarlo, veyent hasta ab gust que 'l gremi s' aumentés ab un minyó de las sevas circunstancias.

Perque lo que deya un d' ells:

—Encare es molla la tinta ab que son pare, l' insigne D. Manuel Durán y Bas, futur baró de la

Bleda, escrigué las circulars dirigidas á Jutjes y Tribunals moventlos á perseguir ab tot rigor qualsevol coacció que pogués exercirse ab motiu de las eleccions, y un dels seus fills convertía nada menos que la casa pairal en *redondel* per torear al sufragi, ab l' afany de guanyarse 'l títul de matador de cartell.

Y aixís ha sigut en efecte. Tenía rahó el cacich en enorgullirse de aquesta nova conquista.

No podia un fill donar millor contestació al sentit jurídic de las circulars del seu estimat *papá*... Perque ben mirat, una cosa es lo Ministeri de Gracia y Justicia, y un' altra cosa molt distinta la casa del carrer del Gobernador.... Si hasta la casa mateixa del Sr. Durán y Bas ab son aspecte exterior ja parla. Es molt mes alta que las vehinas, puig té un pis sobre 'l terrat, construít ab manifesta infracció de las ordenansas municipals.... Aixó sí: aquest pis va construhirse molt avants de que 'l futur baró de la Bleda pogués somiar en que 'l fessin ministre. Va ser senzillament un anticipo de aqueixa curiosa dualitat que li permet avuy escriure circulars electorals purificadoras, consentint que un dels seus fills las fassa servir de capa per torear al sufragi.

Crech que 'l Sr. Durán y Ventosa (no sé si seré aquest ó un altre germá) exerceix de conceller áulich del arcalde Doctor Robert. Si es aixís ja no trobo gens extrany que hagués influhit en la designació dels nous arcaldes de barri que tant s' han distingit en las eleccions del passat diumenje. Dada la avinensa que hi havia entre totas las pandillas en joch no era necessari fer las tupinadas ab las ollas grans y las han fetas ab las petites... com si diguessim: ab las olletes de presa. En lloch de trampas estrepitosas, s' han realisat á la sordina. Fins en aixó s' ha hagut de coneixer la mónita jesuítica que ordena prescindir del escándol... quan l' escándol es innecessari.

Pero aquests arcaldes—ja deu estarne ben convenut lo Doctor Robert—no serveixen per ajudarlo á restablir la sinceritat electoral. N' hi hagut qu' encare están dejuns d' enviar los certificats de las actas á la Casa Consistorial, conforme devían ferho segons prescripció de la lley, immediatament després de l' elecció. Aquests certificats devían equivocar-se de camí: ¡quí sab si alguns van detenirse al carrer del Gobernador... ó si alguns altres que tenfan mes dalit (*delito* com deya 'l vell Florensa) van arribarse fins al carrer de Córcega!

Altres arcaldes van abandonar sos colegis, fent veure que cedían á las amenassas de una colla de perduts que intentavan assaltarlos. Molt llusco 's necesita ser per no comprendre que aixó era un *pan comido*, per efectuar un tarugo impunement, quedant á cubert la responsabilitat legal dels arcaldes fugitius.

Ara espero á veure qu' es lo que farà 'l Doctor Robert ab aquests arcaldes y ab tots els que va proporcionarli 'l caciquisme del Henrich quan se va determinar á treure als que havia posat al candelero 'l caciquisme del Pantorrilles. En las eleccions del diumenje va quedar patentisat que per tal viatge no 's necessitavan alforjas, puig tan bons eran els uns com els altres.

Si no pren una providencia seria: si no 's procura 'l concurs de la gent honrada é independent deslligada de tota pandilla, que 's presti á secundario noble y desinteressadament, sens altra preocupació que la de restablir á tota costa la veritat del sufragi, lo qu' es las próximas eleccions de regidors serán una segona edició pero mes fastigosa, de las eleccions de Diputats á Corts del passat diumenje

Tornarem a tenir un altre mostruari d'arrós, si-grons, lletias, guixas, fesols, rénechs y vessas.
Fins me sembla sentir á la Pubilla, que desde 'l llit ahont jau postrada, diu:
—Doctor Robert, per caritat: aparti de mí aquest ranxo!

P. DEL O

UN CUYNER

Tornant d'acompanyar al marqués al cementiri, don Facundo y don Enrich se posan á parlar del difunt.

—De qué 'l coneixia vosté?

—De res, casi: era una amistat que havia comensat al café, y del café no havia passat. Vosté si que crech que 'l tractava com un íntim.

—Psé!... 'M convidava algunas vegadas, y li acceptava 'ls convits, perque, prescindint del seu carácter extrany, á casa seva s'hi menjava bé.

Don Facundo adressa 'l cap com si acabassin de punxarlo.

—Bé s'hi menjava?

—Extraordinariament bé, com may hagi menjat en lloch.

Desde aquell punt, la conversa decau. Don Enrich s'entreté admirant lo panorama que 's contempla á través dels vidres del caruatje. D. Facundo no mira res, preocupat ab lo que 'l seu interlocutor acaba de dirli.

A la Rambla 's despedeixen ab las quatre vulgaritats de costúm, y don Facundo, apretant el pas, s'encamina directament á casa seva, repetint encare entre dents las últimas paraulas de don Enrich:

—Extraordinariament bé, com may hagi menjat en lloch!...

Arriba á casa, tira 'l sombrero en qualsevol recó y 's precipita al quarto de la senyora.

—Mónica, una gran noticia! ¿Sabs el marqués del Pantano?

—Si, es mort; ja ho sé. ¿Y qué?

—Es mort... y menjava d'una manera superba.

—¿De debó?

—Un amich seu acaba de comunicarm'ho. ¿Com-

préns tota la magnitud d'aquest descobriment?—

Lo rostre de donya Mónica s'encén ab una flamarada d'alegría.

—Vols dir que trobantnos nosaltres sense cuyner...

—Y quedant el del marqués libre, perque 'l difunt vivia sol...

—Podríam aprofitar la magnífica ocasió que la casualitat ens depara...

—Apoderantnos d'aquest cuyner avants que algú altre 'ns guanyi per má.

—Tens rahó, Facundo, no perdém temps, que de vegadas aquestas proporcions venen d'un minut.—

Lo criat reb sobre la marxa ordres categóricas. Que vaji á casa 'l marqués, que busqui al cuyner,

que li parli ab molt sigilo y que costi lo que costi torni immediatament ab ell.

L'última advertencia es dramàticament terrible:

—Si arribas á presentarte sense aquest home, quedas despedit punt en blanch.—

Afortunadament pel criat, la seva missió té tan felís éxit, que mitj' hora mes tart torna acompanyat del célebre cuyner.

D. Facundo y donya Mónica s'apresuran á rodejarlo ab grans transports d'entusiasme.

—Segurament el criat ja li haurá dit alguna cosa.

—Si—fa l'home, una mica extranyat d'aquellas exageracions:— m'ha dit que vostés necessitavan cuyner y que si 'ns enteníam...

—¿Que creu que no 'ns entendém?

—No ho sé: jo no soch lo que vostés tal vegada 's figuran...

—¡Bah!... Fora modestia: en quant á aixó, no necessitém pendre informes.

—Es que després no voldria que poguessin dir que 'ls

hi enganyat. Jo no mes soch bo per fer quatre cosetas...—

Don Facundo 's posa á riure y li dona un copet á l'espatlla.

—¡Quatre cosetas, eh!... ¡Quatre cosetas!... Donchs miri, ab aquestas quatre cosetas ja 'ns doném per satisfets.

—Vostés mateixos—murmura 'l cuyner, tranquilisat per aquella acullida:—els he dit lo que fa al cas. ¿Vostés s'hi conforman?... Estich á las sevas ordres.—

LA VICTORIA DEL INGLÉS

—Vaja, ja qu' es tan bon home que 'm deixa tornar á plantar els pals á la Gran Vía... li faré llum tot un any.

Fan preu, tancan tractes y 'l cuyner del difunt marqués del Pantano pren possessió de la cuyna de don Facundo.

Aquell mitj dia 'l dinar no 's pot menjar de salat. Al vespre 'l sopar resulta dole.

L'endemá fa unas mandonguillas, duras com taps de gasseosa.

El peix se li agata, la carn se li crema, la verdura sembla ferratje pel bestiar...

Don Facundo, verdaderament consternat, se mira á donya Mónica.

—Potser es fill de la perturbació que ocasiona tot cambi de casa.

—Potser sí; preném paciència uns quants días.—

Paciència inútil. Aquell home no sab fer res, res absolutament: ni una truyta á la francesa, ni una costella á la brasa, ni un rudimentari ou ferrat.

Alarmat de debó, don Facundo crida al cuyner á capítul.

—Veig ab dolorosa sorpresa—li diu atravessantlo ab la mirada—que vosté no es lo que jo m' havia imaginat.

—Recordis que ja vaig dirli que no sabia gran cosa.

—Es que apart de las manifestacions de vosté, jo 'n tenia altres informes. Per un amich del difunt marqués, sabia que á casa d' ell s' hi menjava d' un modo magnífich.

—Oh, ja ho crech!—exclama 'l cuyner ab honrada ingennitat:—si un amich d' ell li va dir, no ho extranyo.

—¿Per qué?

—Perque 'l día que 'l marqués tenta algun convidat, s' ho feya portar tot de la fonda.

A. MARCH.

AYRE PUR

—Hi ha qui ambiciona torres, ab jardins, boscos y cascadas... Jo ab aquesta eixideta ja 'n tinch prou.

DE HEINE

M' han fet á trossos lo cor
m' han descolorit la cara,
las unas ab sas caricias
ab lo seu desdeny las altras.

M' han fet veure infern y cel
m' han enmatzinat pa y aygna,
las unas ab sas caricias
ab los seus desdeny las altras.

Y aquella que ab més torments
ha destrossat la meva ánima,
aquella, may m' ha odiat
ni m' ha estimat gens encare.

M. ELÍAS Y GARRIGA.

BARCELONERÍAS

De maneras de badar, perdent
el temps tontament, ne sé una
pila.

Verbi gracia:

Mirar com passa 'l carril de
Sarriá.

Aturarse davant d' un ciclista
que se li ha desinflat el neumá-
tich.

Pararse per veure com en Co-
llaso y en Comas y Masferrer se
despedeixen.

Escoltar la relació d' un cego
qu' explica las malifetas d' una
serp *salvatje* que va destruhir set
vilas y arrasar onze boscos.

Plantarse al peu d' una casa
per contemplar com baixan els
trastos d' un quart pis que 's de-
socupa...

Pero cap me sembla tan pira-
midalment tonta com la costum
de posarse davant del Liceo 'ls
vespres d' ópera per veure com
els senyors hi entran.

Quan en Juli Noriac va escriure
la *Bestiesa humana* no presumfa,
de fixo, qu' en una gran població
de l' Europa civilisada hi hauria
encare á fins del sigle unas quan-
tas centas personas que tindrian la

ALEGORIA MODERNISTA

patxorra d'estarse un' horeta á peu dret mirant com tres ó quatre dotzenas d' homes y donas pujan una acera, crusan un portal y desapareixen.

¿Qué veuen allí aquells miróns?

¿Trajos suntuosos de llamants velluts y blondas delicadas? ¿Quías de dos metros, sostingudas per un patje? ¿Pits cuberts de brillants y condecoracions? ¿Capas de pells ricas, festonejadas de plomas exóticas?

No veuen res; res que valgui la pena de veures.

Una senyora que vé á peu de qui sab ahónt.

Un'altra qu' atravesa l' empedrat precipitadament, perquè no 's noti que ha baixat del tranvía.

Quatre joves cursis, ab un coll de camisa que sembla un parapeto y un bigoti tan escás de pels com sobrat de cosmétich.

Y dos ó tres dilettanti de cabells llarchs y pantalons ab jonolleras.

Per contemplar tan interessant espectacle, una multitud que devegadas forma muralla y necessita ser mantinguda en fila pels municipals de caball, s'estaciona candorosament de nassos als pórtichs del Liceo, fins que 'l cor li diu prou ó fins que las últimas senyoras han passat el portal.

Y 'ls que forman aquest públich no son gent de poble, obrers sense ilustració ó trinxerayres vagabundos... ¡Ara hi corren els treballadors, que de bon dematí han de llèvar-se, á fer d'estaquirots per quatre faldillas de seda ó per un

parell de plomeros clavats al cim d' un monyo!

Els que s' aturan á la Rambla acostuman á ser personas de bon aspecte, senyoras, senyors, senyoretas; gent que deu sapiguer llegir y escriure, y que hauría d'estar enterada de que un dels pecats capitals que 'ls redactors de la doctrina van olvidar de posar á la llista es «fer el badoch per cosas que no valen la pena.»

Cada vespre son els mateixos: una especie d' abonats á las engrunas del luxo, ignocents parodiadors d'aquella atamats que no poguent entrar á la confiteria s' encastan en llepolits als cristalls de l' aparador.

Una nit á Canaletas vaig pescar al pas una conversa, que pinta 'l tipo ab un sol rasgo.

—Dispensi—deya una mamá que anava ab dugas fillas, despedintse apressuradament d' una senyora que devia haverlas aturadas:—no 'ns podem entrenir més.

—¿Ahónt van?

—A veure com entra la gent al Liceo.—

Ab un tó tan formal, tan solemne, que més que «aném á veure com entran al Liceo», semblava que digués:

—Aném á passar una quinzanada á París.

MATÍAS BONAFÉ.

COSAS DEL MON

Quan era petita encare si 's confessava la Elena li deya 'l confesor:—Nena creu sempre al pare y la mare.—

La pintura.

Quan dinou anys li contavan
ferse monja ella volia,
y al confessor va dir un dia
que 'ls seus pares s'hi oposavan.

Sense que perdés ni un mot
de la seva confessió,
saborejant la ocasió
li digué 'l bon sacerdot:
—Que á ta voluntat t'entreguis
es precis, si bé ho reparas:
festa monja, y als teus pares
no 'ls creguis, filla, no 'ls creguis.—

¡Quinas cosas tenim! Si en una taula
se troban homes sols allí reunits,
casi no 'ls sentiréu dir cap paraula
y al fi se'n van alguns mitj aburrits.
Mes si hi ha una dona, fá que aixó s'esmeni
deixant fins per complet lo tó seriós.

¡A MONSERRAT!

Pelegrins del Rosari.

No'n queda ni un que no esfori l'ingeni,
tothom parla, tothom vol ser graciós.

Buscant consells s'entretenen
molts dels que passen fatichs,
y no pensan que hi ha amichs
que receptan y no prenén.

Veig que pera aixugar llágrimas
no bastan mots de consol,
y els bitllets de Banch son sempre
lo millor paper xupón.

MARTÍ REVOLTÓS.

INVENTS

AL ATENEU

¡Quin espatech de llum, mare de Deu! si alló semblava
el Sol! Y no era alló de camina que caminarás que trobards
un llum, sino que no hi havia mes que pujar al primer pis
y ¡pam! un ne veyá tants y tan forts que 's quedava en-
lluernat per quinze dias! tant que casi be no veig lo que
ara estich escribint, y aixó que á casa ho passém bastant
bé y gastém electricitat. Pero que vol dir l' electricitat...
¿l' electricitat? Si no va en lloch al costat d'aixó. Aquest
Mestre si que no es pas d'aquells qu' en lloch de llum don-
nan fum!

—¿Pero de qué parla, Sant Cristiá?

—De qué tinch de parlar! ¿Pero que no hu va aná á
veure?

Miri, de primer va ser l' oli, després las teyas encésas,
després els ciris, las hachas, els blandons, y ja semblava
que no hi havia pas mes. Donchs va venir el schiste, y 'l
gas, el petroli, la llum Drumont, l' electricitat, y després
l' Aüer y 'l seus imitadors. Pero res de tot aixó compén
res al costat de lo que 'l diumenje al vespre varem veure
al Ateneu. ¡Oh y que tots vostés el coneixen al inventor,
perque es un antich col·laborador de *La Campana* y de *La*
Esquella, y lo mateix ens fa un llibre d'alló mes serio,
qu' uns versos que fan partir de riure, qu' un invent. Y
que 'l coneixen mes al estranger que á Espanya!

Parlém d' en Peyo.

Donchs sí, en Pompeyo Gener, ó en Peyo com li dihem
els amichs, va tornar per Sant Tomás de París, Alemania
y Suissa, per alló de roda 'l mon y torna al Born, y al cap
de poch temps, va comensar «¡Ay qué tinch! ¡Ay qué tinch!
¡Ay qué tinch!» y vet' aquí que 's tanca á casa y res... que
ara ha surtit ab un llum, que tots els altres ja poden ben
dir que han begut oli. Fins la lluna aquests dias no vol sor-
tir d' avergonyida.

Figúrinse una candela que tota la candela fos llum, y
que fes la claror de siscentas espelmas!

—Verge Santíssima!

—Oh, y qu' ara diu que 'n vol posar dugas d' aquestas
candelas, á cada un dels fanals de l' entrá 'l Passeig de
Gracia. Nada! que per anar á Novetats ó á la Gabia hau-
rém de portá parasol.

Y no 's pensi que cada candela sols gastará 7 céntims per
hora; y lo que dona tanta claror ¿qué diria qu' es?... ¡L'
aygua!

—¡Burrango! donchs haurém de dir ab l' apotecari de la
Verbena «*Hoy las ciencias adelantan—que es una barba-
ridad!*»

—Nada que

«si 'l progrés dura molt
ja cal que 's desi 'l sol.»

perque aquest sols surt de dia y araja 'n tindrém á totas
horas y á dins de casa, no més qu' obrint l' aixeta de l'
ayguera!

¡Vaya, vaya, vaya! Totas se las empecan!

AL CARRER DE PELAYO

¿No hi han anat encare? Donchs no deixin de donarhi
una passada. Al entressol de la casa núm. 9 trobarán insta-
lada la *SOCIEDAD ARTÍSTICO-FONOGRÁFICA*. Bonica insta-
lació, elegant y suntuosa. Los duenyos son dos joves ad-
vocats, los Srs. Baró y Rossillo, que han penjat la toga á
la figuera, pera poder dedicarse ab mes desembrás á la pró-

QUADROS REGENERADORS

—Agafi aquest repatriat.
—¿Qué ha fet?
—No paga 'l passatge.

—¿Es un gust aixó! ¡Fé 'l viatge
pagant no més la mitat!

pagació del marvellós invent d' Edison. En lloch d' entretenirse en donar disgustos a la part contraria, s' han fet retratistas de la veu humana.

Tots els aparatos, desde 'ls mes senzills als mes complicats, desde 'ls mes rudimentaris als mes perfectes, figuren en la séva instalació. Qualsevol al visitarla s' fa càrrech de la evolució del fonógrafo, fins arribar a convertirse en la mes sorprendent de las maravillas modernas.

Precisament en Rossillo es inventor de un *micrófono de alta veu*, que arrodoneix lo sonido y li dona força y pastositat. Vostés se colocan davant de la bocina y 's quedan blaus sentint la veu humana clara y perfecta, sense aquells gue-gue, sense aquells gemechs, grinyols y rossaments del antich fonógrafo, tal com si sortís de la boca del que parla ó del que canta.

Un altre fonógrafo gran modelo, reprodueix la música de una orquesta de ball, ab tanta força de intensitat com una orquesta mateixa. ¡Pobres músichs de las coplas que aneu a seguir festas majors, ja esteu ben llestos!... El fonógrafo us desbancará!

De sorpresa en sorpresa, veient com impresionavan corrons, en una sala, que mentres s' efectua aquest treball serveix de saló de concerts, y escoltant després la veu dels corrons impresionats... qu' en veritat vos dich que mes imisionat qu' ells se queda 'l qui 'ls escolta, vaig passar una estona deliciosa.

Sols al anarme'n confesso que vaig mirar ab molta llástima als Srs. Baró y Rossillo.

—¡Pobres xicots!—pensava al despedirme'n—tan simpátichs que son, y, pensar que si triunfa la reacció 'ls cremarán de viu en viu! Llavors veurán lo que té 'l dedicarse en aquest país a las arts de bruixeria!

MOSSÉN BORRA.

PRIMAVERA

Som ja a la Primavera—lo temps més deliciós en que 'ls clavells se badan—omplint l' espay d' olors y del invernall somni—s' alsan los papallons. Las auras matineras—portan la sava al cos donant a la sauch força—y suau alé als pulmons. La terra fecundada—com verge ab bés d' amor, exuberant de vida—esclata en brins y en flors que en blats se converteixen—y en fruyts de gust sabrós.

Las rierals canyadas—la brisa suau las mou trayentne remors dolços—com si polsés fils d' or. Al peu de las arbredas—que donan sombra al bosch la farigola embauma—l' espay hont alsa 'l vol cercant a sa companya—lo rossinyol festós, que canta en nits serenas—los seus esplays d' amor. Las fonts fa poch glassadas—brollan frescals per tot y en reguerots s' escorren—com cinta d' argent fos.

Som ja a la Primavera,—ma vida; 'ns ho diu tot: las flors, las papallonas,—lo camp, lo riu, lo bosch, y ab molta vehemencia—ho fa sentir mon cor la llum de tas miradas—més suau que la del sol; ta vermelló dels llabis—qu' enveja 'l clavell roig; las rosas de tas galdas—que las del prat millors; l' alé que ix de ta boca—com brisa al sé 'l sol post; la sauch que per tas venas—recorre lo teu cos y ab sa tebió 's desperta—l' afany qu' impulsa al goig de transformar en vida—los sospirs y 'ls petons. Aném, ma dolça symia,—aixís que surti 'l sol a corre per las pradas,—a seure al mitj del bosch; beuré del aygua fresca—de l' amagada font que brolla remorosa—com sospirar d' amor, per entre ginesteras y murtras y fonolls, y sentirém conmosos—cantar los rossinyols y sobre l' herba blana—descansarém abdós mirantnos ab los parpres—mitj aclucats pe'l doís esplay que dú la sava—que fá batégá 'l cor. Després, al sé al cap-vespre,—mirant la brillantor d' aquell estel que encanta—llubint prop l' horisó, ab herbas olorosas—y ab las més tendras flors, te teixiré corona—ab que voltar ton front, y devallant las pradas—deixant al lluny lo bosch ens entrarém al poble igual que papallons, cantant ab veu joliva—com dos emprendats folls.

Som ja a la Primavera,—som ja al temps del amor la que es avuy ponsella—demá será ja flor!

SIMÓN ALSINA Y CLOS.

LLIBRES

JESÚS Y EL DIABLO.—Poema en forma dramática por EDUARDO MARQUINA y LUIS DE ZULUETA.—Los temps actuals no son propicis al cultiu de l' alta poesia bíblica. Y no obstant, dos joves, los autors de aquest poema, acometen

unas sumpto que hi pertany de plé; tal es las tentacions del diable á Jesús, mentres permanesqué orant y meditant en la montanya. Lo capitul quart del Evangeli de Sant March y una part del vigéssim segon del de Sant Lluch els hi han proporcionat el tema y l'inspiració per desenvolupar-lo, com ho han fet ab verdader sentiment, notable sobrietat y un domini admirable de la versificació.

En los diálechs de Jesús y 'l Diable hi prenen part la veu del vent, dels boscos y de las montanyas, donant al quadro major grandesa, y una majestat solemne.

En una paraula, 'ls autors de aquest poema que son, segons mas noticias, molt joves, revelan aquesta qualitat ab lo fresch y lo fácil del seu treball, circumstancias que acompanyan en ells una extraordinaria madures, que 'ls coloca en molt bon lloch, entre 'ls autors que cultivan avuy la poesia castellana.

CARA Y CREU.—Impresions per SANTIAGO BOY.—En un elegant volúm ha reunit l'amich Boy (amich nostre y també dels lectors de LA ESQUELLA) deu petits quadros, d'ells alguns de serios y 'ls restants festius.

Es aquesta la primera volta que cultiva 'l género serio, y ho fa ab verdader talent, que 's revela no sols en l'elecció dels assumptos, sino també en l'acertada manera de desenvoluparlos. Pero 'l fort de aquest escriptor serà sempre, pel nostre gust el género cómich.

Creador es de animats quadros populars, que 's manifestan únicament per medi de diálechs, sense una sola acotació y que sorprenen per la justa observació que revelan; pel bon humor que respiran, per l'animació palpitant de la frase y del acudit, qu'ells sols retratan als personatjes, sense necessitat de que l'autor tinga de descriure'ls. La imaginació del lector se 'ls forja fácilmente. May s'ha dit ab més rahó pero ab un sentit ben especial, alló del refrán: «L'home per la paraula.» Per lo que diuen se revelan clarament els tipos que cassa en Boy, ara anant en lo tranvia de foch de Sant Gervasi (*Los set calzers d'amargura*), ara al peu d'una font, de carrer ó plassa en una mitj-diada d'istiu (*¿Qui es l'últim?*), ó en altres paratjes públichs.

En aquest género en Boy es una verdadera especialitat, que apenas si te parió en la moderna literatura catalana.

RATA SABIA.

DONAS PERA TOTS LOS GUSTOS

Al solter que 's vol casar
li aconsello pel seu bé,
que m' escolti á mi y sabrá
la dona que li convé.

Si al ball tens molta afició,
creume, no siguis pavana:
tens de buscar l'ocasió
de trobá una americana.

Si ets lliberal avansat
y 't plau la nació francesa,
deixa que digui 'l vehinat
y busca una marsellesa.

¿Vols xicota que al hivern
te canti alguna rondonya
y miri contra 'l govern?
Donchs busca una mala-guena.

Si ets drapayre y vols pesar
sens balansas, la fulana
que 't convé més per casar
crech que té de ser romana.

Si 'l beure molt y molt vi
fa ballarte la massurca
ó bé cantar: creume á mi:
agafa una bona turca.

Si ets amich de te 'l pinxet,
d'armar xibarrí, «jarana»
y de jugá 'l ganivet,
búscat una sevillana.

¿Tens pór d' algun refredat?

Donchs, bé, l' experiència ensenya
que anirás ben abrigat,
si tens una... madrilenya.

Més si vols dona formal,
que no tinga may galvans;

y siga franca y lleal,
te la trias catalana.

FRANCISCO LLENAS.

LICEO

La intepretació de *La Walkyria* pel mestre Mugnone va donar lloch durant los intermedis á discussions molt apassionadas. Mentres uns sostenian que ho havia fet tan bé y que may tornaria á sentirse una cosa igual, asseguravan altres que n' hi havia per fusellarlo.

Parlant ab justicia, crech que 'l mestre Mugnone va demostrar lo que ja tothom sabia, aixó es: que sent l'art musical á la manera italiana, y que per ell lo primer y més essencial son els efectes. De manera que sense considerar que Wagner es intraduhible, va tractarlo com tracta á n' en Puccini ó á n' en Mascagni ab l'accent de la seva terra.

La representació en conjunt sortí algun tant desquiciada. Certs passatjes perderen tota la poesia, en benefici de lo que metafóricament parlant ne diriam contraccions y dominacions gimnásticas. N' hi hagué, en cambi un, que tractat de aquesta manera adquirí un relleu extraordinari, ens referim á la escena de las Walkyrias del acte tercer que 'l públich rebé ab un esclat d'entusiasme, exigint la seva repetició.

En quant als cantants, *La Walkyria* tot ab tot ha perdut respecte á la de la temporada anterior. Un sol artista dels que la desempenyaren llavors, el Sr. Gnaccarini (*Wotan*) feu gala de las facultats y de la forsa de resistencia que ja li coneix 'l públich. La Sra. Merolla (*Siglinda*) es una artista apreciable, que lluhiria molt més si tingués major seguretat d'entonació en las notas agudas. La Sra. Francescatti Paganini (*Brunilda*) lluytava ab el gran recort de la Adini: ab tot y aixó cantá la seva part ab verdader talent y feu gala de una veu ben imposada, sobre tot en la corda mitja. Lo tenor Vaccari (*Sigmundo*) posseheix una veu simpática y molt extensa, pero mostra una tendencia irresistible á italianisar los passatjes del seu paper, en que pot agafárs'hi. Lo baix Crouberg (*Hunding*) se distingí més pels esforços que fa que pel vigor y l'amplitud de la seva veu. Casi lo mateix cal dir de la Sra. Guercia (*Fricka*).

Ab aquests elements no era pas possible que la hermosa partitura de Wagner se sostingués á igual altura que la temporada anterior. Únicament las *Walkyrias* sobrepujaren considerablement á las passadas, distingintse de una manera notable la Sra. Martelli.

En la *mise en scene* del segon acte s'hi han introduhit algunas variacions que no han acabat de convéncer al públich. Ab una mica més de inteligencia y sobre tot sense escatimar el rumbo deurian posarse las obras en un escenari de tanta impertancia com el del Liceo.

NOVEDATS

Ab la opereta *Le gran Mogol* debutá la triple Mlle. Adeline, que si bé com á actriu es una mica freda, com á cantant posseheix una veu fina, ágil y molt extensa, que li permet lluirse en las *fioriture* de certas cadencias, y emittint notas sobre-agudas. Lo públich va dispensarli una acullida molt favorable, festejantla sovint ab los seus aplausos.

Per lo demés l'obra ja era coneguda, per haverse representat distintas vegadas al Tivoli, traduhida al castellá.

**

Ab la *Mascotte* reaparesqué dilluns la Lambrecht qu' es decididament la estrella de la companyia.

Intencionada, picaresca, molt espontánea lo mateix quan parla que quan canta, dona reals al seu paper, amantintlo constantment ab la sal finissima de la gracia y ab el pebre en pols de una malicia sempre elegant y de bon gust.

Es una Bettina deliciosa que atrau al públich y se 'l fa seu durants tota la representació y que 's fa aplaudir en todas las pessas que canta, acompanyadas de un bellogueig

TERRA ANDALUSSA

RONDA.—Pati d' una casa árabe.

d'ulls y uns gestos tan expressius com las inflexions de la seva veu dúctil y galana.

Hem de confessar que de *divettes* com ella no se'n senten á Barcelona.

Entre 'ls demés artistes sobresortí 'l barítono Sr. Majurel, per bon timbre de la seva veu. Llástima que la seva figura no l'acompanyi gayre pera fer papers d'enamorats com el de Pipo.

Los dos caricatos (lo compte y 'l xambelan) una mica massa exagerats y prodigant las gracias groixudas que á Fransa, sens dupte, farán riure molt, pero que aquí no 'ns acaban d'entrar.

La segona tiple Mlle. Augé, molt discreta.

TIVOLI

Ab la base de las Srtas. Gorgé y Pérez Cabrero y del tenor Sr. Figuerola que reuneix condicions molt apreciabls, surten uns conjunts que Déu n'hi doret.

La *Tempestad* y *El milagro de la Virgen* han sigut molt ben interpretadas. Pero *Marina* s'ha endut la palma, alcansant un éxit colossal.

EN LOS DEMÉS TEATROS

A *Catalunya* ha ressucitat la vella sarsuela *El Vizconde*, Hetra de 'n Camprodón y música de 'n Barbieri, la qual pera la major part del públich ha fet l'efecte de una obra completament nova.

Crech que algunas altras se'n trobarían en lo repertori antich que causarian la mateixa impressió.

Al *Granvia* s'ha aumentat el personal de la companyia ab lo Sr. Lasantas, que va interpretar ab l'acert que ja li coneixíam una de sas sarsuelas predilectas: *Los zangolotinos*.

Per demá está anunciad lo estreno de una nova producció titulada: *Mari-Juana*.

La empresa del *Nou Retiro* 's defensa bé 'ls dias festius ab comedias de magia, grat atractiu de la gent menuda y de alguns que son grans també. L'última que s'ha posat es *La Pata de Cabra*, la qual dintre del seu género no deixa de ser molt enginyosa.

UN NOU ESPECTACLE.

Dijous de l'altra senmana s'inaugurá 'l Cinematógrafo que la *Societat Cinemática internacional* ha instalat á la plassa de Catalunya, en lo local que ocupava l'armeria del Sr. Estruch.

La sala es magnífica y reuneix totas las comoditats imaginables, tant per la ben estudiada colocació dels assientos, com per la circumstancia de tenir, á més de la porta d'entrada, una de sortida que permet desocupar lo local ab la major rapidés.

En quant al cinematógrafo, no pot demanarse més seguretat ni una reproducció més perfecta de las imatges. Las oscilacions que solen destruir gran part del efecte d'aquests interessants espectacles, han desaparecut en ell completament, arribant á produhir la ilusió de que s'está contemplant, no un quadro més ó menos hábilment fotografiat, sino una escena real, plena de vida y moviment.

Las vistas exhibidas son de llarga durada, y algunas d'ellas, que reproduheixen panoramas tan animats com lo «Pla de la Boqueria» y 'l «Passeig de Colón», han sigut rebudas pel públich ab unánim aplauso.

Com si aixó fos poch, la *Societat cinemática* amenisa 'ls intermedis y acompanya alguns quadros ab audicions fonográficas, per lo qual conta ab un fonógrafo de gran potencia que toca trossos de música y canta pessas de concert d'una manera inimitable.

Creyéim que 'l nou espectacle farà rotllo y que no ni haurá barceloni que deixi de visitar lo *Cinematógrafo* del antich museo-armeria Estruch.

N. N. N.

BONA SOLUCIÓ

El rellotje deixa caure tres quarts d'onze de la nit, el pare dorm ja fa estona, la mare badalla y diu:

—Vaja noya, prou conversa qu'es hora d'aná á dormir, pren la clau de la escaleta ves fins á baix ab en Gil

y com la escala es dolenta jo us faré llum desde aquí.

Promés y promesa baixan molt apropet, molt units, y arriban fins á la porta.... que may s'acaba d'obrir.

—Que no pujas? diu la mare desde la entrada del pis.

—Si, ja puja desseguida; desde baix respón en Gil.

Passa mitj quart en silenci fins que la vella fa un crit;

—Cuyta noya, obra la porta que tinch fret estant aixís; pero 'ls de baix no responen.... potsé es que no ho han sentit.

El pare ronca que ronca va descansant molt tranquil, la mare ab la espelma encesa poch á poch se va dormint, y 'ls de baix potser no troban lo forat per podé obrir,

LA PREMPSA ESPANYOLA

¿Qu'es lo que treballa més?
¿La ploma ó las estisoras?

QUI MANA, MANA

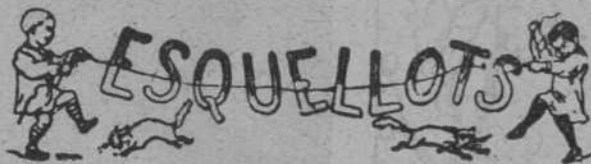

—Una gracia de caritat!...—
 —No puch férten, noy: l' arcalde ho té terminantment prohibit.

perque hi son fa molta estona y ell encare no ha sortit.

Al dia següent la vella quan se'n vol aná á dormir, pren la clau de la escaleta, fa quedar la noya al pis; y sense llum, á las foscas com qui coneix el camí baixa depressa la escala anant darrera d' en Gil, y ab facilitat pasmosa la porta al moment va obrir.

LLUIS C. CALLICÓ.

¿Cóm estavan diumenje 'ls colegis electorals? Completament deserts.

¿Y la Plassa de toros cóm estava? Plena á vessar. Ja veuhem com la regeneració del país es evident. No cal mes que fixarse en aquest paralelo, y exclamar:

—Ciertos son los toros.

Mister Morris te motius per estar arxi-satisfet. En las eleccions del diumenje ell també va treure un diputat: el Sr. Cucurella, advocat consultor de la séva empresa.

Si Mister Morris es agrahit y previsor, donará ordre als séus conductors que tirin al dret y no mirin prim.

Quants mes ciutadans envihin al Cementiri, tants mes electors tindrà 'l Sr. Cucurella en las eleccions que successivament vajan celebrantse á Barcelona.

Ja se que dirá 'l Doctor Robert:

—En las eleccions que acaban de celebrarse, lo qu' es jo no hi he tingut art ni part. Me'n hi ben rentat las mans.

Ho crech aixís; pero crech també que 'l lavatori haurá resultat completament inútil.

L' aygua de la Casa-gran no renta; molt al contrari, embruta.

Un episodi de la diada del diumenje.

S' havia realisat ja l' escrutini en tots los colegis, quan Rambla avall anava una alegre comitiva de treballadors que havian passat el dia al camp menjantse un anyell en fraternal armonia.

Y á manera d' estandart ó pendó portavan la pell del mansó animal issada sobre un bastó.

Lo mateix fan els polítichs en joch ab aqueix bè pacientíssim nomenat poble espanyol.

L' escorxan, l' esquarteran; el couhen á la brasa, se 'l cruspeixen... y després de la pell del pobre bè 'n fan la bandera de las sévas concupicencias.

No hi ha mes que una diferencia.

El bè dels obrers es petit y 'ls que 'n participan el pagan.

El bè dels polítichs es molt gros, y se'l menjan de franch.

Si 'ls catalanistas no 's reconcilian ara ab el govern de Madrit, s' haurá de confessar que son uns solemnes ingrats.

A lo menos pel rengló eclesiástich ne treuhen tot lo que podrian desitjar, ó sigan las mitras á parells.

Y la proba es que no sols el Bisbe de Vich passa á Barcelona, sino que per ocupar la sede vigatana

L' ULTIM ENCÁRRECH

—Anda, cara de sol... Y que no se t' olvide que el tabaco se m' ha acabao.

LAS ESTRELLAS DE NOVEDATS

(COMPANYIA FRANCESA D' OPERETA)

ROSALÍA LAMBRECHT.

PAULINA EDELINY.

està ja designat un dels cap-pares del catalanisme: 'l doctor Torres y Bages. No 'ls donaràn, si vostés volen, ni l'autonomia administrativa, ni l'autonomia política, ni l'autonomia jurídica, ni l'autonomia

universitaria; pero en quan á l'autonomia episcopal, no 'ls la regatejan gens ni mica... y algo es algo.

De moment, gracias al govern de Madrit, ja tiran bisbe á l'olla.

Y ara fixemnos en una particularitat ben curiosa.

Lo Doctor Morgades, que vé á ferse cárrech de la hisenda espiritual del difunt doctor Catalá, es vilafraquet.

Y vilafraquet es també 'l Doctor Torres y Bages, designat pera succehir al séu paisá en la diócesis de Vich.

Ja cal, donchs, que l'amich Flós y Calcat ne prengui nota, per quan tinga de donar á llum la segona edició de sa *Geografia Catalana*. En ella podrá consignarhi lo següent:

Vilafrauca del Panadés. Productes de la localitat: Bons vins, bonas cocas y bons bisbes.

Y á propòsit del nou bisbe barceloní.

Suposo qu'encare que 'l Doctor Morgades vinga aquí á cenyirse la mitra de Sant Olagner, totes aquelles qüestions ab Mossén Cinto no ressucitarán de nou, y l'ilustre autor de l'*Atlántida* podrá viure tranquil á Barcelona, com si res hagués passat.

Aixís ho desitjém nosaltres y aixís creyém que ha de ser... D'altra manera, ja ho sab el Doctor Morgades: renyiríam.

Lo Sr. Peris Mencheta ha tornat á sortir

elegit diputat per Sueca. ¿Y quants vots dirían que va tenir? Deu mil.

10,000 justos y cabals. Un, que deu ser ell, seguit de quatre zeros que deuen ser los seus electors.

Tot plegat, 10,000: casi tants vots com taronjas hi ha en aquell districte.

¡10,000!....

D. Quico podrá dir:—Soy el diputado de *mayor circulación* de las actuales Cortes.

A Madrid al últim han trobat que la Mariani era una gran artista dramática.

Y aixó qu' en un principi arrufavan el nas.... sobre tot al véureli representar *Zazá* «una comedia realista—com deya 'l revister madrileny del *Brusi*—ó naturalista ó *sinvergüencista*....»

No serán uns *sinvergüenzas*, pero si deurán ser tinguts per uns veraders caps de carabassa, 'ls que no van capir desde 'l primer día la bellesa artística y la fonda penetració psicológica de *Zazá*, una de las obras mes espirituals del teatro modern.

***

Pero lo que millor pinta al públich de Madrid, es l' entusiasme que allí ha despertat la representació del *Spiritismo* de Sardou. Ningú ignora qu' es aquesta una producció artificiosa, convencional, y sense aguant possible.

Donchs els mateixos que abominan de *Zazá*, una creació exhuberant de vida, 's derriteixen de gust veyent moure's la *ficelle*.... 'ls cordillets de aqueixa verdadera putxinel-lada.

A n' aquesta altura 's troba encare avuy el públich dels teatros de Madrid.

Lo rellotje de la Universitat, deu ressentirse del regulador, perque mentres uns días adelanta, altres atrassa.... menos las vegadas que la dona per adelantat y atrassar en un mateix día.

Fá com aquells vividors polítichs que tan aviat professan ideas avansadas, com proclaman las retrógadas, sense estar may en lo just.

Desesperació de catedráticos y de alumnos, estich segur que si 'l rellotje de la Universitat tingués de presentarse á exámens en lo próxim mes de juny se 'n enduria la gran carabassa del sigle.

En lo govern francés hi figura un ministre de Bellas Arts, cárrech que ocupa avuy Mr. George Leygues: per honra propia y en bé de la cultura artística del país.

Actu lment Mr. Leygues s' ocupa en un projecte de ley que te per fi acabar ab los atentats del utilitarisme inintelligent, y salvar tot lo possible las bellas naturals del país francés.

Creu el ministre que no 's deu sacrificar la bellesa á la utilitat mentres hi haja medi de conciliarlas. Un ferro-carril no té dret á destruir un paisatge hermós, ni l' industrialisme pot substituir los boscos d' arbres centenaris per boscos de prosaicas xamaneyas. Las bellas artísticas de las ciutats tampoch es just que cedeixin lo lloch que ocupan á las casas de lloguer, haventhi espay per construhir de aquestas últimas totas las que 's necessitin.

¡Y ara vegin en que s' ocupan els ministros de la República francesa!

***

En aquell país, Mr. Leygues, no permetria que l' inglés omplís de país el passeig central de una Gran-vía, convertintlo en una especie d' estenedor.

Y aquí, en cambi se l' autorisa per ferho, y l' Ajuntament que s' hi hauria de oposar á tota costa, está disposat á dir *amen* á las ordres de Madrid.

Molt tardará la pobra Espanya á tenir com la Fransa republicana un ministre de *Bellas Arts*.

En cambi 'ls ministros de *Malas Arts* no s' acabarán may mes!

En lo *Saló Parés* durant la passada senmana hi hem vist exposats uns hermosos estudis de 'n Nicolau Raurich.

Lo pintor celebrat dels llachs y 'ls estanyols busca nous temas ab qu' exercitar son pinzell hábil y segur, y 'ls troba en la reproducció de notas naturals tan vivas com encisadoras.

En lo mateix *Saló* hem tingut ocasió de véurehi un bonich quadro de Andreu Solá de Ripollet, titulat: *La tertulia del Rectó*. Es una obra plena d' expressió y de carácter, composta y pintada á consciencia y ab una gran sinceritat que tradueix el sentiment de natural.

Felicitem als dos distingits artistes per sos evidents progressos.

L' emperador de Alemania, que tant se distingeix per la originalitat de las sevas iniciativas, acaba de dictar una ordre prohibint als marinos de l' armada l' us del bigoti. Una de dos: ó bé haurán de anar completament afeytats, ó bé s' haurán de deixar tota la barba.

¿Han vist una disposició mes capritxosa?

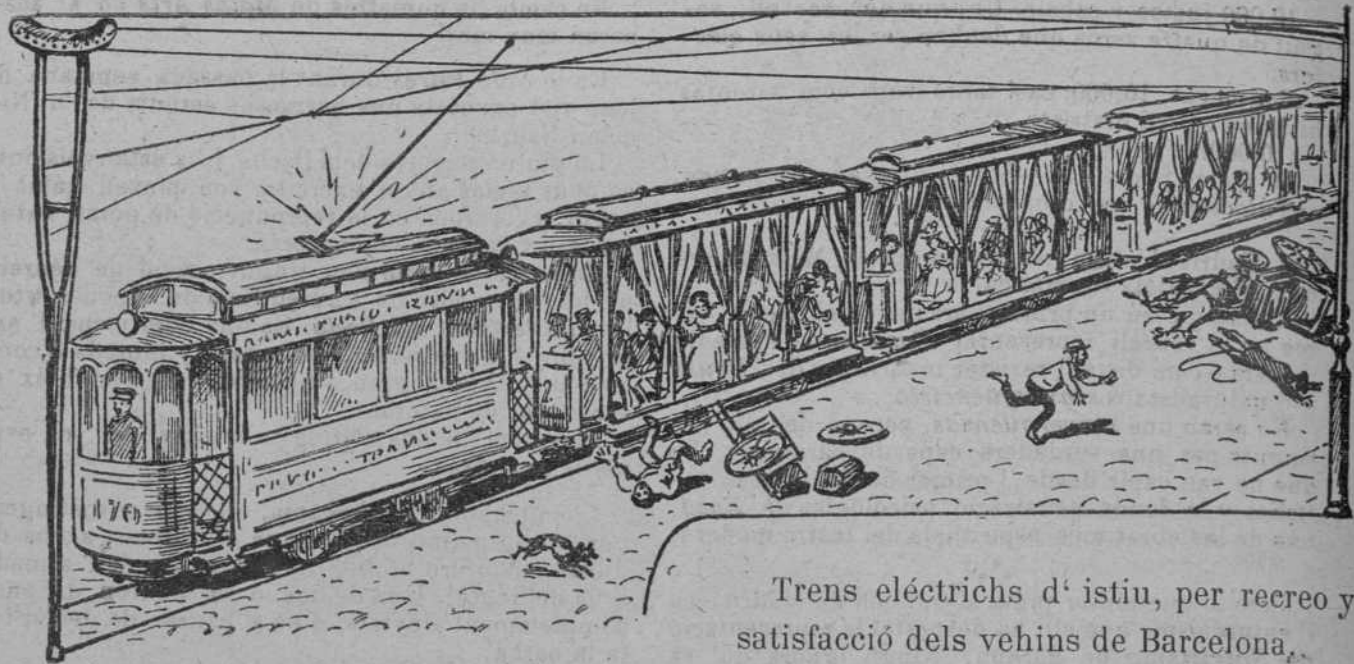
***

AL TEATRO

—No, l'obra no es lletja; pero aixó de que á las butacas hi haja tant pochs joves....

UN PROJECTE DE 'N MORRIS

Trens elèctrics d' istiu, per recreo y satisfacció dels vehins de Barcelona.

Pero lo mes bonich, es que 'l mateix emperador, que s' ha erigit en jefe suprém de la marina de guerra, está destinat á ser la primera víctima de la seva ordre.

Ab molta gracia diu un periódich extranger:

«No portant mes que bigoti, no tindrà mes remey que ferse'l afeytar, ó bé, ja que no es barbut, manarse fabricar una barba postissa, posantsela cada vegada que tracti d' embarcarse.»

Vels'hi aquí una qüestió que té molts pels ¿veritat?

Una petita historia que acaba de passar á Bèlgica. Un hisendat veyá ab terror que una malaltia misteriosa anava delmant lo bestiar dels seus corrals.

Las comares li digueren—y ell s' ho va creure—que l' esperit maligne era l' únich autor de aquell desastre. En aquesta situació res mes indicat que anarse'n á trobar al rector de la parroquia.

—Mossén Fulano—li va dir—vinch á demanarli que fassa 'l favor de benehir lo bestiar, que 'l tinch molt mal per obra del dimoni.

El rector era un home ilustrat, y li va respondre, que lo millor que podia fer, era anar á trobar á un veterinari.

L' hisendat, mes indignat que convensut, creyent que 'l rector se negava á servirlo, se'n aná á trobar á un frare caputxí, y aquest va prestar-se bonament á efectuar la maniobra de l' expulsió del dimoni.

Y ara, que riguin els incréduls lo que vulguin; pero es lo cert y positiu, que á partir de l' hora aquella, l' hisendat va veure desaparèixe la malura dels seus corrals.

No content ab aquest triunfo, va acudir al arquebisbe, en queixa contra 'l rector, y tot un senyor prelat de la Iglesia va destituhir punt en blanc á aquell ilustrat sacerdot, pel delict de haver demostrat que tenia mes confiança en la intervenció de la veterinaria, qu' en la virtut de l' aygua beneyta, pera curar al bestiar de llana.

Lo extrany es que aixó haja passat á Bèlgica, nació civilisada, entre las que mes ho sigan aquí á Europa. Si hagués succehit á Espanya 's compendria perfectament.

Encare que, si bé 's considera, Espanya va deixar

en aquell país molts gèrmens del seu caràcter, y res té d' extrany que de tant en tant rebrotin.

Espigolat en un periódich extranger.

Un diálech marsellés:

—Mira tú: quan corría per l' Africa, una nit vaig dormir en una caverna de lleons.

—¿Y 'ls lleons hi eran?

—No, ca: avants els vaig treure.... Massa haurían pogut encomenarme las pussas.

Una novia, al venir de casarse á la Iglesia, 's fá despullar per la cambra.

—¡Que n' deu ser de felís senyoreta, en un día com avuy!—li diu aquella mentres l' ajuda á treure's la corona de flor de taronger.

—Moltíssim. Pero ¿perqué ho dius?

—Perque 'l senyoret sab fer uns petóns mes dolços!...

La novia, al sentirho, cau en basca.

A un subjecte molt aficionat á encalabrinarse, li preguntava una senyora:

—De manera que á vosté l' ayguardent li agrada molt.

—No molt, moltíssim.

—Y cóm el prén?

—Vaig á dirli: en un principi 'l prenía ab aygua; després sense aygua, pero lo qu' es ara me 'l bech com aygua.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20

A. López Robert, impresor, Asalto, 63.—Barcelona.

ANTONI LOPEZ, Editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

BIBLIOTECA LÓPEZ

**COLECCION
DIAMANTE**

Acaba de salir el **TOMO 65**

TITULADO

EL CID CAMPEADOR

NOVELA AMOROSA POR
FRANCISCO PÍ Y ARSUAGA

Un tomo en 8.º menor **Ptas. 0'50.**

Obras escogidas de los principales escritores nacionales y extranjeros, publicadas en tomos de unas 200 páginas en 8.º menor con elegantes y variadas cubiertas al cromo distintas para cada volumen

M. S. Oliver

LA CUESTIÓN REGIONAL

Un tomo 8.º Ptas. 2.

José M.ª Mateu

CARMELA REDIVIVA

Un tomo 8.º Ptas. 2.

Jorge Ohnet

EL REY DE PARÍS

Un tomo 8.º Ptas. 3'50.

CYRANO DE BERGERAC

POR **E. ROSTAND**

VERSIÓN CASTELLANA DE LOS Sres. Luis Via, José O. Martí y Emilio Tintorer.

Un tomo elegantemente editado Ptas. 3.

PANORAMA NACIONAL

BELLEZAS DE ESPAÑA Y SUS COLONIAS

Lo forman dos preciosos tomos lujosamente encuadernados con más de 600 vistas.

Precio 40 pesetas.

DE MIS CAMPAÑAS POR **Alfredo Calderón**

Un tomo 8.º Ptas. 3.

A nuestros lectores; al público

Estamos preparando la publicación de un bellissimo album,

TITULADO

MONTSERRAT A LA VISTA

En el próximo número daremos más detalles.

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de ditas obras, remetent l'import en libransas del Giro Mútuo, ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d'extravios; no remetent además 1 ral pel certícat. Als corresponsals de la casa, se 'ls otorgan rebaixas.

LA VERITAT

Sortint del pou